

Vabariigi Valitsuse määruse Vabariigi Valitsuse määruste muutmise seoses mehitamata
sõidukite seire ja tõrje rollijaotusega“ lisa
Kooskõlastustabel

Lennuliiklusteeninduse AS	
Lennuliiklusteeninduse AS kooskõlastab Vabariigi Valitsuse määruste muutmise määruse eelnõu (Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määruse nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord“ ja Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määruse nr 301 „Raadioside piiramise kord“ muutmise) märkusteta.	Teadmiseks võetud.
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni liit	
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni liit (ITL) tänab kaasamise eest Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määruse nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord“ ja Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määruse nr 301 „Raadioside piiramise kord“ muutmise eelnõu (edaspidi: eelnõu) menetlusse. Oleme eelnõuga tutvunud ja meil ei ole eelnõus sisalduva osas kommentaare ning ettepanekuid. Antud eelnõu on seotud korrakaitseseaduse ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadusega, mis reguleerib mehitamata õhusõidukite tõrje rollijaotust ja laiendab raadioside piiramise õigusi. Seoses sellega tõstatame küsimuse, kas eelnõuga tuleks sätestada ka nõuded raadioside piiramise õiguse saavate Politsei- ja Piirivalveameti ning julgeolekuasutuste töötajate kompetentsidele. Juhtisime sellele probleemile tähelepanu ITL-i 7. mai 2026 nr 5.1-1/105-1 ja 27. mai 2026 nr 5.1-1/105-2 (kättesaadavad Riigikogu eelnõu lehel) kirjades Riigikogu õiguskomisjonile eelnõu 902SE menetluses. Tegime ettepaneku täiendada eelnõuga 902SE elektroonilise side seaduse (ESS) §-i 115 lisades sellesse mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu tõrjumiseks raadioside piiramise õiguse saavate isikute kohustuse läbida raadioside piiramise ja raadioside piiraja kasutamise eriõppe ning omada vastavat tunnistust. Kahjuks seda ettepanekut ei arvestatud. 1. juunil 2026. aastal toimunud õiguskomisjoni kaasamisistungil käsitleti kompetentside teemat ainult turvatöötajate vaatest ja selgitati nõudeid, mis on seaduses kirjas ja mida täpsustatakse läbi turvaeeskirja.	Selgitame. Nõustume, et on vaja koolitada kõiki, sh politseiametnikke ja kaitseväelasi, kelle tööülesannete hulka kuulub ka raadioside piiramine. Oma ametnike vastava koolitamise eest vastutab asutus ise. Näiteks on Kaitseväel staabi- ja sidepataljon, mille eesmärk on korraldada diviisi juhtimistoetust ning laiendada strateegilist sidet taktikalistele üksustele. Sidekompaniis toimuv eriala ehk sidealane väljaõpe hõlmab elektroonika ja elektrotehnika põhialuseid, raadio- ja traatsidet, IT-aluseid ning taktikalist sidesüsteemi ESTTACS (Estonian Tactical Communication System). Politseiametnike asjakohane väljaõppe tuleb siseregulatsioonidest (analoogselt nt erinevate relvade kasutamisega – PPA enda siseregulatsioonid sätestavad vastavalt relvade tüüpidele erikoolituse nõuded). politseiametnikele selliselt neid asju eraldi välja kirjeldatud. Kuivõrd see on haldusorgani ja riigi ülesanne tagada, et neil ametnikel oleks asjakohane väljaõpe, siis eraldi regulatsiooni seaduse või määruse tasandil vaja ei ole.

Meie arusaamisel rakenduvad need nõuded ainult turvatöötajatele (ESS § 115 lg 1 p 7) mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu tõrjumiseks sellistel turvaobjektidel, mis on kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse alusel määratud ajutiselt või alaliselt kaitstavaks olulise tähtsusega objektiks. Seega endiselt on lahendamata küsimus, kus sätestatakse sarnased nõuded teistele isikutele, kes on nimetatud ESS § 115 lg 1 punktides 2¹ ja 6 ning kes ka saavad omale õiguse droonitõrjeks raadiosidet piirata. Palume Riigikantseleil selgitada, kas need nõuded tulevad mõnest kehtivast õigusaktist või plaanitakse nende kehtestamist eraldi eelnõuga. Kui ei, siis teeme ettepaneku kehtestada need nõuded antud eelnõuga, sest väga vajalik on kõigi raadioside piiramist korraldavate töötajate koolitus, et tagada piiramist ellu viiva isiku pädevus ja arusaam piiramise mõjudest. Meie hinnangul on kriitiline, et segajaid võivad kasutada üksnes vastava eriväljaõppe saanud ametnikud ja töötajad, kes oskavad hinnata, kuidas raadiosüsteemid reaalselt käituvad erinevas keskkonnas, milline on segaja optimaalne võimsus ning kuidas vältida raadiohäireid teistele side- või navigatsioonisüsteemidele.	
Eesti Energia AS	
Täname võimaluse eest eelnõule tagasisidet anda. Toetame kavandatavaid muudatusi ning peame positiivseks, et määrusega täpsustatakse riigikaitseobjektide kaitse korraldust ning parandatakse koostööd riigiasutuste ja kriitilise taristu valdajate vahel. Samas juhime tähelepanu järgmistele rakendamisega seotud küsimustele.	
1. Rakendamise mõju ettevõtjatele Seletuskirjas on märgitud, et määruse rakendamisega ettevõtjatele täiendavaid kulusid ei kaasne. Praktikas toob eelnõu siiski kaasa täiendava töö- ja ressursivajaduse, sealhulgas riskianalüüside ja turvaplaanide ajakohastamise, koostöö laiendamise täiendavate riigiasutustega ning uute tehniliste võimete loomise või edasiarendamise õhuruumi seire, seireandmete jagamise ja drooniohule reageerimise tagamiseks. Palume mõjuanalüüsis neid mõjusid ning ettevõtjatele kaasnevat ressursivajadust realistlikumalt hinnata.	Selgitame. Riigikaitseseaduse § 86 lg 1 kohaselt koostatakse riigikaitseobjekti kaitse ettevalmistamiseks riskianalüüs ja turvaplaan. Sama paragrahvi lg 4 täpsustab, et riigikaitseobjekti lisakaitse tagamiseks rakendatakse ohutusemest ja turvaplaanist lähtuvaid lisaturvameetmeid. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 23.09.2016 määruse nr 106 “Riigikaitseobjekti kaitse kord” § 9 lõikele 1 peab riigikaitseobjekti valdaja uuendama riskianalüüsi ja turvaplaani korraliselt vähemalt üks kord kahe aasta jooksul nende kinnitamisest arvates ning vastavalt lõikele 3 uuendama riskianalüüsi ja turvaplaani erakorraliselt 30

	päeva jooksul, kui: 1) oluliselt muutuvad ohud, ohu realiseerumise tõenäosus või ohu realiseerumise võimalik tagajärg; 2) oluliselt muutuvad objekti turvalisuse tagamiseks rakendatud meetmed; 3) objektil või selle vahetus läheduses on toimunud sündmus, mis ohustab objekti turvalisust; Võttes arvesse, et 26. märtsil 2026 tabas Auvere jaama korstent Venemaalt Eestisse kaldunud droon, ning et viimase 12 kuu jooksul on Eestis alla lastud või alla kukkunud mitmeid mehitamata õhusõidukeid, mis on meie õhuruumi sattunud seoses UA ja VF käimasoleva relvakonfliktiga, oleks ootuspärane õigusaktide täitmine igal juhul RKO valdajal uuendada nii riskianalüüsi kui turvaplaani, sh passiivsete kaitse meetmete osas. Seega ei saa lugeda dokumentide uuendamise vajadust ainuüksi käesoleva eelnõu jõustumisega seonduvaks, vaid praktiliseks vajaduseks tänases julgeolekukeskkonnas. Kulude osas on seletuskiri täiendatud.
2. Õhuruumi seire rakendamise ootused vajavad täpsustamist Eelnõus kasutatakse sõnastust „kui objekti kohal olevat õhuruumi seiratakse“, kuid ei ole selge, kas tegemist on ettevõtja vabatahtliku otsusega või kujuneb õhuruumi seire praktikas riigi ootuseks kõigi A-, B-, C- ja F-kategooria riigikaitseobjektide puhul. Soovitame selgitada, millistel juhtudel eeldatakse õhuruumi seire rakendamist, milliste tehniliste lahenduste kasutamist riik ootab ning millise protsessi kaudu need ootused ettevõtjateni jõuavad.	Selgitame ja seletuskiri täiendatud. Korrakaitseseaduse ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) eesmärk on, et kaitsemeetmete rakendamise vajadus lähtub objekti riskianalüüsist ja turvaplaanist ning kui nende kohaselt on teatud objekti osas võimalus MÕS rünnakuks, mis võib tekitada tõrkeid elutähtsa teenuse osutamisel siis selleks, et MÕS tõrjuda, peab RKO valdaja ka seirama. Ülalnimetatud seaduseelnõu seletuskiri: Eelnõuga kehtestatakse objektile tegutsevatele turvaettevõtjatele kohustus jagada seireandmeid pädevate ametiasutustega. Samuti täiendatakse Vabariigi Valitsuse määrust nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord“, et kehtestada ka riigikaitseobjektide

	valdajatele kohustus jagada asjakohaseid seireandmeid pädevate asutustega (RKO füüsilise kaitse miinimummeetmed on kehtestatud selle määruse lisades). See avaldab mõju eeskätt neile, kes otsustavad seireseadmed vabatahtlikult kasutusele võtta, ning kohustuslikus korras üksnes neile, kelle riigikaitseobjekti riskianalüüsi ja turvaplaani kohaselt on see vajalik. Käesoleva eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määrust nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord“ selliselt, et pannakse Kaitsevägele ning Politsei- ja Piirivalveametile kohustus nõustada riigikaitseobjekti valdajat nii riskianalüüsi kui turvaplaani koostamise juures. Nõustamise üks osa on see, et jagatakse teavet, millistele parameetritele peavad soetatavad seireseadmed vastama, et moodustuks riigi ühine seirepilt.
3. Seireandmete jagamise tehnilised eeldused Eelnõu kohaselt tuleb õhuruumi seireandmeid jagada mitme riigiasutusega. Praktikas eeldab see ühtseid tehnilisi standardeid, andmeformaate, liidestusi ning küberturvalisuse nõudeid. Soovitame täpsustada, kas vastavad tehnilised nõuded ja juhised töötatakse välja riigi poolt ning millises ajaraamis saavad ettevõtjad nende alusel oma lahendusi kavandada.	Selgitame. Vastavad tehnilised nõuded on olemas, täpsemad juhised annab Politsei- ja Piirivalveamet.
4. Kaitseabinõude piisavuse hindamise alused Eelnõu kohaselt nõustavad erinevad asutused riigikaitseobjektide valdajaid kaitseabinõude rakendamisel. Samas ei ole ettevõtjale selge, milliste kriteeriumide alusel hinnatakse kavandatud meetmete piisavust ega kuidas kujuneb hinnang konkreetsete kaitsemeetmete, sealhulgas õhuruumi seire või raadioside piiraja kasutamise vajaduse kohta. Soovitame töötada välja ühtsed põhimõtted või metoodika, mis tagaks ettevõtjatele õigusselguse ning ühtse rakenduspraktika.	Selgitame. Riigikantsleil on kavas teha muudatus Vabariigi Valitsuse 23.09.2016 määruse nr 106 “Riigikaitseobjekti kaitse kord” lisadega kehtestatud riigikaitseobjekti füüsilise kaitse miinimummeetmetesse oktoobriks 2026. Miinimummeetmetega kehtestatakse nii passiivsed (näiteks vajadus katta objekt betoonsarkofaagiga) kui aktiivsed (nt droonipüüsi kasutamine) kaitse meetmed erinevate ohutasemete korral ning muutub selgeks ka eri asutuste nõustamiskohustus.
5. Rakendamise ajakava Määrus jõustub üldises korras ega näe ette üleminekuaega. Arvestades, et muudatused võivad eeldada olemasolevate riskianalüüside, turvaplaanide ja protsesside ajakohastamist ning uute tehniliste lahenduste kavandamist, soovitame täpsustada,	Selgitame. Üleminekuaega ette nähtud ei ole. Kehtiva õiguse kohaselt tuleb lähtuda muudetava määruse §-st 9, mis sätestab, millised on valdaja kohustused riskianalüüsi ja turvaplaani uuendamisel (korraline uuendamine vähemalt üks kord

millise aja jooksul tuleb olemasolevad lahendused uutele nõuetele vastavaks viia.	kahe aasta jooksul kinnitamisest ja erakorralike uuendamine 30 päeva jooksul teatud tingimuste esinemisel). See tähendab, et valdaja peab hindama § 9 lõike 3 punktides nimetatud tingimusi ning kui need on oluliselt muutunud, siis tuleb ka riskianalüüs ja turvaplaan erakorraliselt uuendada. Kokkuvõttes – olemasolevad lahendused tuleb uutele nõuetele vastavaks viia siis, kui seda tingib olukord.
Üldised tähelepanekud Lisaks soovime märkida, et kuigi käesolev määrus rakendab 17. juunil 2026 vastu võetud korrakaitseseaduse ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadust ning täpsustab mitmeid olulisi rakendusküsimusi, vajavad mitmed seaduse menetluse käigus tõstatatud praktilised küsimused jätkuvalt riigi tasandil terviklikku lahendamist. Eelkõige peame vajalikuks selgemalt eristada ettevõtjate tavapärasest kohustust tagada oma vara, töötajate ja elutähtsa teenuse toimepidevuse kaitse ning riigikaitsealistest vajadustest tulenevaid täiendavaid ootusi. Kui riik peab vajalikuks kõrgema kaitsetaseme saavutamist või täiendavate seire- ja tõrjevõimete rajamist, peaksid need ootused olema ettevõtjatele üheselt sõnastatud ning kujundatud riigi poolt. See on eriti oluline kõrgendatud julgeolekuriskiga piirkondades ja objektidel, kus täiendavad kaitsemeetmed tulenevad eelkõige riigikaitsealistest kaalutlustest, mitte üksnes ettevõtte tavapärasest vara ja töötajate kaitse kohustusest. Samuti peame oluliseks, et kriitilise taristu drooniohu seire- ja tõrjevõime arendamine toimuks riiklikult koordineeritult. Arvestades, et tegemist on riigikaitsealise võime arendamisega, peaks riik määratlema kasutatavate seire- ja tõrjelahenduste tehnilised nõuded, tagama nende koostalitlusvõime ning looma ühtsed põhimõtted nende kasutuselevõtuks. See aitaks vältida olukorda, kus erinevad elutähtsa teenuse osutajad hangivad iseseisvalt erinevaid tehnilisi lahendusi, mille ühilduvus riiklike süsteemide ja omavaheline koostalitlusvõime ei ole tagatud. Peame põhjendatuks, et selliste võimete arendamine toimuks riigi juhtimisel, kasutades võimaluse korral	Selgitame, et riik saab panna ettevõtjale kohustusi erinevate õigusaktidega, kusjuures ettevõtte kohta käivate üldnormide kõrval tuleb vaadata kindlasti ka eriregulatsioone. Hädaolukorra seaduse (HOS) § 36 lg 1¹ p 1 kohaselt on elektriga varustamine elutähtis teenus. Elutähtsa teenuse osutajale kohalduvad, erinevalt tavapärasele ettevõttele, täiendavad kohustused ja nõuded, mida ETO peab tegema, mh nt (vt § 38 lg 3): - koostama elutähtsa teenuse toimepidevuse riskianalüüsi ja plaani; - rakendama elutähtsa teenuse katkestusi ennetavaid meetmeid, sealhulgas vähendama sõltuvust teistest elutähtsatest teenustest, olulisematest lepingupartneritest, tarnijatest ning infosüsteemidest tehniliste süsteemide, lepingute, personali ja muude teenuse osutamiseks oluliste vahendite dubleerimise, alternatiivsete lahenduste kasutamise, vajalike vahendite omamise ja nende varumise ning muu sellise kaudu; - tagama hädaolukorra või muu sarnase olukorra ajal, sealhulgas tehnilise rikke ning tarne ja teise elutähtsa teenuse katkestuse korral, enda osutatava teenuse järjepideva toimimise ja kiire taastamise võime. HOSi kohaldatakse riigi julgeolekut ja põhiseaduslikku korda ähvardavaks ohuks

ühiseid tehnilisi nõudeid, keskseid hankeid või raamlepinguid. Sellisel juhul oleks võimalik tagada nii lahenduste ühilduvus kui ka kulutõhusus ning ettevõtjad saaksid panustada nende võimete rajamisse riigi poolt koordineeritud partnerlus- või kaasrahastusmudeli kaudu. See aitaks vältida dubleerivaid investeeringuid ning tagaks, et loodavad võimed toetavad lisaks üksiku ettevõtte kaitsele ka Eesti riigikaitse tervikvõimet. Lisaks looks selline lähenemine ettevõtjatele selge aluse investeeringute kavandamiseks ja aitaks tagada, et riigikaitseliste eesmärkide saavutamiseks tehtavad investeeringud lähtuvad ühtsetest prioriteetidest, mitte üksikute ettevõtjate erinevatest tõlgendustest riigi ootustele.

valmistumisel, kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra ja sõjaseisukorra ajal. Hädaolukorra või muu sarnase olukorra riski hindamiseks koostatakse üleriigiline riskianalüüs, milles analüüsitakse hädaolukorda või muud sarnast olukorda põhjustada võivaid ohte (§ 9¹).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 12.12.2024 määruse nr 80 "Üleriigilise riskianalüüsi koostamiseks vajalike andmete loetelu, analüüsi koostamise nõuded ja kord ning andmeid esitavate asutuste loetelu" § 4 lg punktidele 1 ja 2 kirjeldatakse üleriigilises riskianalüüsis nii sõjalist ohtu kui ka põhiseaduslikku korda ja riigi julgeolekut ähvardavad riigisisised ja piiriülesed ohtusid, sealhulgas terrorismiohtu.

Vabariigi Valitsuse 29.07.2021 määruse nr 75 "Elutähtsa teenuse toimepidevuse riskianalüüsi ja plaani nõuded, nende koostamise ning plaani kasutuselevõtmise nõuded ja kord" § 9 lg 1 kohustab teenuseosutajal selgitada välja ohud, mis võivad põhjustada kriitiliste tegevuste katkestust või häiret, võttes seejuures arvesse üleriigilises riskianalüüsis kirjeldatud ohte.

HOS ETOdega seotud põhimõtted jäävad samaks ka 01.10.2026 jõustavas kriisiolukorra ja riigikaitse seaduses.

Kehtiva riigikaitseseaduse alusel saab määrata maa-ala, ehitise või seadme, mille ründamise, hõivamise, kahjustamise või hävitamisega kaasneb oht riigi julgeolekule või kõrgendatud oht avalikule korrale ning ohu realiseerimine võib takistada riigi tavapärast toimimist, häirida riigi sõjalise kaitse korraldamist, sisejulgeoleku tagamist või elutähtsa teenuse toimepidevust või põhjustada rahvusliku kultuuripärandi hävimist, riigikaitseobjektiks (§ 83 lg 1).

Riigikaitseobjekti valvet korraldab riigikaitseobjekti valdaja (§ 86 lg 1) koostades selleks objekti riskianalüüsi ning

	turvaplaani (§ 85 lg 1). Riigikaitseseaduses toodud objektikaitse kohta käivad põhimõtted jäävad samaks ka 01.10.2026 jõustavas kriisiolukorra ja riigikaitse seaduses. Eeltoodut arvestades on selge, et riik on täna läbi eriseaduste väga selgelt väljendanud oma ootust, et taristukaitse ning teenuse toimepidevuse tagamine on taristuvaldaja kohustus, sh riigikaitseolukorras. Drooniohu seire- ja tõrjevõime arendamise osas kinnitas Vabariigi Valitsus 11.juunil 2026 “Eesti mehitamata sõidukite sektori arengu lähtealused ja teekaart 2026–2030”. Lisaks on ministeeriumides tagasisidestamisel Riigikaitse arengukava 2035, milles muuhulgas kirjeldatakse kasutatavate seire- ja tõrjelahenduste arendusi. Nimetatud dokumendid toetavad täies mahus Teie märkuses toodut – st koordineeritud tegevust valdkonnas.
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	
Täname võimaluse eest avaldada arvamust Vabariigi Valitsuse määruste (Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määruse nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord“ ja Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määruse nr 301 „Raadioside piiramise kord“) muutmise kohta. TTJA märgib, et eelnõu hetkel kehtiva sõnastuse järgi sätestatakse ruumiline piirang maismaad pidi (horisontaalsihis), kuid puudub ruumiline piirang õhuruumi kõrguse kohta (vertikaalsihis). Peame oluliseks see samuti reguleerida, et välistada liinilendudele häirete tekitamine. Seetõttu teeme ettepaneku täiendada Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrust nr 301 „Raadioside piiramise kord“ järgmiselt (TTJA ettepanek allajoonituna): Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrust nr 301 „Raadioside piiramise kord“ täiendatakse §-ga 23 järgmises sõnastuses: „§ 23. Raadioside piiramine mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu tõrjumiseks (1) Politsei- ja Piirivalveamet võib raadiosidet piirata politsei poolt valvataval objektil, mis on nimetatud politsei ja piirivalve seaduse § 3 lõike 4 alusel kehtestatud	Arvestatud, eelnõu täiendatud.

loetelus, ja selle vahetu läheduse kohal olevas õhuruumis kuni kõrguseni 2500 jalga keskmisest merepinnast. (2) Julgeolekuasutus võib raadiosidet piirata oma territooriumil ja selle vahetu läheduse kohal olevas õhuruumis kuni kõrguseni 2500 jalga keskmisest merepinnast, kui on täidetud julgeolekuasutuste seaduse §-s 349 sätestatud tingimused. (3) Riigikaitseseaduse alusel alaliseks või ajutiseks riigikaitseobjektiks määratud objekti turvatöötaja ja turvajuht võivad turvategevuse seaduses sätestatud korras raadiosidet piirata sellel turvaobjektil ja selle vahetu läheduse kohal olevas õhuruumis kuni kõrguseni 2500 jalga keskmisest merepinnast, kui raadioside piiramise vajadus tuleneb riigikaitseseaduse § 85 lõike 1 punktis 2 nimetatud riigikaitseobjekti turvaplaanist.“	
Justiits- ja Digiministeerium	
Riigikantselei on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse määruste muutmise määruse eelnõu. Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.	
1. Eelnõu § 1 p 3 – eelnõus ei täpsustata, mida mõista „õhuruumi seireandmete“ all, kas üksnes tehnilisi lennuandmeid, seadme identifikaatoreid, asukohaandmeid, audiovisuaalset pilti. Ei ole võimalik üheselt aru saada, kas seireandmete alla kuuluvad ka isikuandmed. Seetõttu ei ole võimalik hinnata, kas määrus väljub seaduses ette nähtud raamidest ning on raskendatud ka andmete töötlemise minimaalsuse ja eesmärgipärasuse hindamine. Palume selgitada, kas „õhuruumi seireandmed“ sisaldavad ka isikuandmeid. Kui sisaldavad, siis palume lisada viide seadusele, millisel õiguslikul alusel neid töödeldakse ja kui kaua ning kus neid säilitatakse. Juhul, kui seireandmed isikuandmeid ei sisalda, palume see seletuskirjas ka selgelt välja tuua.	Arvestatud, seletuskirja täiendatud. RKO valdaja/turvaettevõtja poolt seiramise tulemusena saadud andmed ei sisalda isikuandmeid. RKO valdaja/turvaettevõtte seirab, aga ei tuvasta; isikuandmete töötlemine ei ole RKO valdaja/turvaettevõtte ülesanne, ülesanne on seiramine. RKO valdaja seirepildile ilmuvad märged lendavate objektide kohta, mis RKO suunas liiguvad. VV määrus „Riigikaitseobjekti kaitse kord“ § 7¹ reguleerib isikuandmete töötlemist kaitseabinõude kohaldamisel
2. Eelnõu § 2 – teeme ettepaneku sõnastada § 23 järgnevalt (paksus kirjas muudatused): „§ 23 . Raadioside piiramine mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu tõrjumiseks (1) Politsei- ja Piirivalveamet võib raadiosidet piirata politsei poolt valvataval objektil, mis on nimetatud politsei ja piirivalve seaduse § 3 lõike 4 alusel kehtestatud loetelus, ja selle vahetu läheduse kohal olevas õhuruumis kuni 2500 jalga keskmisest merepinnast. (2) Julgeolekuasutus võib raadiosidet piirata oma territooriumil ja selle vahetu läheduse kohal olevas õhuruumis kuni 2500 jalga keskmisest merepinnast, kui on täidetud julgeolekuasutuste seaduse §-s 349 sätestatud	Arvestatud, eelnõu ja seletuskiri on täiendatud.

tingimused. (3) Riigikaitseseaduse alusel alaliseks või ajutiseks riigikaitseobjektiks määratud objekti turvatöötaja ja turvajuht võivad turvategevuse seaduses sätestatud korras raadiosidet piirata sellel turvaobjektil ja selle vahetu läheduse kohal olevas õhuruumis kuni 2500 jalga keskmisest merepinnast, kui raadioside piiramise vajadus tuleneb riigikaitseseaduse § 85 lõike 1 punktis 2 nimetatud riigikaitseobjekti turvaplaanist.“ Põhjendame seda sellega, et hetkel puudub sõnastuses ruumiline piirang õhuruumi kõrguse kohta, seega raadioside piiramise ruum ulatub kuni liinilendude kõrguseni (s.t 10 kilomeetri peale). Seetõttu teeme ettepaneku muuta sõnastust nii, et tekiks ka vertikaalsihis ruumilisele mõistele piir ehk õhuruumis kuni 2500 jalga keskmisest merepinnast.	
3. Eelnõu § 2 – palume kaaluda „vahetu läheduse kohal“ asemel kasutada „vahetus läheduses olev“, mis oleks keeleliselt korrektne lahendus.	Mittearvestatud. Eelnõus kasutatakse sõnastust, mis on ka korrakaitseseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduses (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) (902 SE) kasutusel.
4. Määruse eelnõu seletuskirja sissejuhatavas osas nenditakse, et määruse eelnõu on seotud Riigikogus 17.06.2026. a vastu võetud korrakaitseseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadusega (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) (902 SE) – „Kõnealune seadus tingib ka rakendusaktide muutmise – riigikaitseobjektide õigus mehitamata õhusõiduki lendu sekkuda vajab ka rakendusaktis täpsustamist, samuti vajab mehitamata õhusõidukitest (MÕS) lähtuva ohu tõrjumise tõttu täpsustamist raadioside piiramise kord.“ Meie hinnangul ei reguleeri määruse eelnõu siiski mehitamata õhusõiduki lendu sekkumist ja seega vajaks seletuskirja sissejuhatav osa muutmist. Eelnõu on küll seotud viidatud korrakaitseseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadusega, kuid eelnõuga täpsustatakse riigikaitseobjektide kaitsmisega seonduvat koostööd, teabe vahetamist, nõustamist jms. Palume eelnõu seletuskirja sissejuhatavat osa muuta, et sellest oleks üheselt aru saada seos korrakaitseseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadusega.	Arvestatud, seletuskirja täpsustatud.
5. Palume eelnõu seletuskirja sisukokkuvõtet täiendada informatsiooniga halduskoormuse kohta. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 41 lg 2 p 3 kohaselt tuleb sisukokkuvõttes kajastada mõju halduskoormusele ning selle kasvu korral anda ülevaade, mille võrra olemasolevat halduskoormust	Arvestatud, seletuskirja täiendatud.

vähendatakse.	
Kliimaministeerium	
Teeme ettepaneku sõnastada § 1 p-s 7 olev muutmiskäsk järgmiselt: paragrahvi 9 lõike 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „Kaitsepolitseiametile“ tekstiosaga „, Politsei- ja Piirivalveametile ning Kaitseväele“. Selgitus: seletuskirjast ei lähtu, miks peaks PPA või KV andma arvamuse uuendatud riskianalüüsi ja turvaplaani kohta. Eelnõu seletuskirjas on toodud vaid järgmist: „See nõue võimaldab Politsei- ja Piirivalveametil ja Kaitseväel olla jooksvalt kursis võimalike muudatustega, mis võivad olla seotud nt investeringutega, personali täiendava väljaõppega, aga kindlasti ka teisenenud julgeolekuolukorraga või -ohtudega. Teavitamine on vajalik, et Politsei- ja Piirivalveamet ja Kaitseväge saaksid teha vajaduse korral muudatuse ka oma plaanides.“ Eeltoodust tuleneb, et riigikaitseobjekti valdajal lasub vaid teavitamiskohustus. Võrdlusena on toodud piisav põhjendus seletuskirja eelnõu § 1 p 6 kohta, kus KV-l ja PPA-l on riskianalüüsi ja turvaplaani esialgsel koostamisel nõuandev roll. Samuti markeerime ära, et KORKSi raames rakendatavatel nõ "püsivatel" muudatuste puhul palume kindlasti pikemat kooskõlastusaega, et sisuvaldkondadel oleks aega põhjalikumalt muudatusi analüüsida.	Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud.
Kaitseministeerium	
Riigikantselei esitas Kaitseministeeriumile kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse määruste muutmise määruse eelnõu, millega on kavas muuta Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määrust nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord“ ja Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrust nr 301 „Raadioside piiramise kord“. Kaitseministeerium kooskõlastab eelnõu vaid järgmiste märkustega arvestamise korral.	
1) Seni on riigikaitseobjektide kaitse korra rakendamisel olnud keskne roll Kaitsepolitseiametil. Eelnõu jõustumisel muutub valdkond rakenduslikult palju mitmetahulisemaks. Kaitseväele ettenähtud ülesanded, sealhulgas teabe jagamine, riigikaitseobjektide valdajate nõustamine, riskianalüüside ja turvaplaanide hindamine ning Kaitsepolitseiametile arvamuse esitamine, ei ole	Selgitame. Kehtiv riigikaitseseadus võeti Riigikogus vastu 11.02.2015, ehk rohkem kui 10 aastat tagasi ning selles sätestatud riigikaitseobjekti regulatsiooni fookuses olid võimalikud sisemised ohud, aga mitte väljaspoolt Eesti territooriumi tulenevaid ohte. Sestap oli vastutav roll ka Kaitsepolitseiametil.

vaadeldavad üksteisest eraldiseisvate ülesannetena, vaid peavad moodustama koos teiste kaasatud asutuste panusega töökorralduslikult ühe terviku. Kui riskianalüüside ja plaanide eesmärgipärasuse eest keskselt vastutav asutus on Kaitsepolitseiamet, siis jääb arusaamatuks, mida täpsemalt koordineerib või millise osa eest vastutab Riigikantselei. Riigikaitseobjektide valdajate nõustamine või nõustamise tulemus peaks kajastuma riskianalüüsides ja plaanides. Kaitseväe antud arvamus peaks jõudma ka Kaitsepolitseiametile. Eelnõu seletuskirjas ei ole töökorraldust lahti kirjutatud ning samuti puudub Kaitseväel teadmine, millised on Kaitsepolitseiameti ettepanekud koostööks. Eelnõuga edasiliikumiseks on Kaitseministeeriumi hinnangul vaja töökorralduses eelnevalt kokku leppida.

Vahepealsel ajal on märgatavalt kasvanud ohud küberruumis, VF täiemahuline sõjaline tegevus UAs on toonud kaasa mõjud Eesti õhuruumis, sagenenud on infomõjutusoperatsioonid jne. Niisiis selleks, et viia regulatsioon kooskõlla tänaste vajadustega, on eelnõuga laiendatud ka isikute ringi, kellel on nõustamise ja arvamuse andmise kohustus.

Sätted on kooskõlas ka nt 18.10.2024 jõustunud HOS hädaolukorraseaduse muudatustega, mis näevad ette, et tuleb koostada üleriigiline riskianalüüs, mille üheks osaks on nt sõjalise ohu hindamine. Samuti on sätted kooskõlas 01.10.2026 jõustuva kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse regulatsiooniga, mis näeb ette (vt nt § 20 lg 4), et püsiva kriisiülesandega asutuse kriisiplaani koostamisel peavad osalema asutused, keda kaasatakse kriisiolukorra lahendamisse.

Samuti on nii kehtiva HOS, riigikaitse seaduse kui jõustuva kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse üks väga selge ja läbiv põhimõte, et asutused peavad nii kriisideks valmistumisel kui nende lahendamisel tegema koostööd. Koostöö tegemise kord on asutuste siseküsimus, mida ei ole vaja reguleerida Vabariigi Valitsuse määrusega. Sisulised arutelud tõrje, seire, nõustamise jms MÕS rollijaotuse eelnõu praktiliste küsimuste osas on toimunud käesoleva aasta jaanuarist ning arutelude käigus asutuste vahel kokku lepitu saab töötasandil planeerimisdokumentides kajastatud.

Riigikantselei rolli osas selgitame üle, et Vabariigi Valitsuse seaduse § 77 lg 1 p 13 kohaselt Riigikantselei juhib riigikaitse planeerimist, koordineerib täidesaatva riigivõimu asutuste tegevust riigikaitse arendamisel ja korraldamisel. Lisaks ütleb sama lõike p 14 et Riigikantselei koordineerib kriisireguleerimispoliitika elluviimist. See tähendab näiteks seda, et riigi kaitsetegevuse kava (edaspidi riigi

	kriisiplaani) raames koostab Riigikantselei riigi kriitilise taristu loetelu ning määrab kindlaks taristukaitse põhimõtted. Selle alusel ajakohastatakse riigikaitseobjektide nimekirja ning nende kaitse korda. Lisaks viib Riigikantselei läbi nt ETKAde ümarlaudu, nn võtme ETOde kohtumisi jms, kus koordineeritult luuakse ühist arusaamist nii vajadustest kui võimalustest, samuti kaasatavatest osapooltest ning nende ülesannetest.
2) Lisaks eeltoodule vajab täpsustamist töökorraldus nii asutuste kui ka objektide valdajate vahel õhuohtudest teavitamisel. Kui Kaitsevägi edastab õhupildi Politsei- ja Piirivalveametile, kes koondab ja edastab õhupildi objekti valdajatele, siis pole eraldi vajalik Kaitseväge kohustus teavitada objekti valdajat. Samuti pole Kaitsevägi kokku leppinud objekti valdajatega, kuidas andmeid vahetatakse. Need punktid on osa tervikust, mis tuleks kokku leppida enne eelnõu kooskõlastamisele saatmist, kuid mida käesolevaks hetkeks ei ole tehtud.	Selgitame. Riigikantselei on seisukohal, et töökorralduslikud küsimused asutuste vahel tuleb kokku leppida asutuste tasandil mitte reguleerida neid Vabariigi Valitsuse määrusega. Riigikantseleis toimus 15.01.2026 töökohtumine mehitamata õhusõidukite rollisulguse ja pädevuste teemal, osalesid Siseministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Kaitseväge, Kliimaministeeriumi, Transpordiameti ja Riigikantselei esindajad. Nimetatud kohtumisel otsustati nii asutusteülese ühise seirepildi vajalikkus kui reageerimise põhimõtted. Sellest ajast on toimunud korduvalt kohtumisi ning kaasusepõhiseid lauaharjutusi, kus muuhulgas ka ETOde esindajaid kaasates on detailselt läbi arutatud, kuidas infot edastatakse / andmeid vahetatakse. Mõistame, et täna ei ole olemas täies mahus automatiseeritud infovahetamist, kuid see ei tähenda, et määrukses sätestatud ei ole võimalik rakendada vahenditega (nt info edastamine telefoni teel vms). Märgime siinkohal ka seda, et mehitamata õhusõidukite liikumiskiirus on keskmiselt üle 100km/h, mis tähendab, et infovahetus on aegkriitiline. Kehtivate regulatsioonide kohaselt on õhupildi (kui terviku) omanik Kaitsevägi, seega on otstarbekas leida lahendus, kus info liigub otse nn allikast võimalikult kiiresti lõpptarbijani ehk riigikaitseobjekti valdajani/turvatöötajani. See, kes täpselt selles osas mida teeb, on

	asutustevahelise koostöö küsimus ning palume Kaitseministeeriumil korraldada oma valitsemisala asutustel koostöö teistega selles valdkonnas.
3) Kaitseministeerium palub läbivalt hinnata ja täpsustada seireandmete kogumise ja edastamise sätteid. Selgitame, et Kaitseväge õhupildi andmestik koondina on riigisaladus, mistõttu edastatakse andmed töödeldult ja vastavalt teadmishajadusele. Samas, kui objekti valdajatele on pandud kohustus andmeid edastada, peab neil olema ka andmete kogumise või hoidmise kohustus koos vastavate kriteeriumitega. Samuti juhime tähelepanu, et eelnõus või seletuskirjas peavad kajastuma ka viited objekti valdajate küberturbe nõuetele, et oleks tagatud turvaline andmevahetus ning andmete töötlemine. Palume nii eelnõu kui seletuskirja vastavalt täiendada.	Selgitame, et eelnõu eesmärk ei ole edastada ETOdele riigisaladust ega salastatud välisteavet. Eelnõu eesmärk on parimal võimalikul moel tagada olukorrateadlikkus ning kriitilise taristu kaitse. Seda olukorras, kus tänaste vahenditega on droonitõrje liitlaste hävitajaid kasutades ülemääraselt kallis lahendus ning vaja on lähtuda põhimõttest, et riigikaitse on lai, kõigil osapooltel on oma ülesanded. Sestap on antud riigikaitseobjekti valdajale, kelle riskianalüüsist ja turvaplaanist nähtub vajadus teostada objekti kohal eraldi õhuruumi seiret ning teostada mehitamata õhusõidukite tõrjet, õigus saada tema objekti kohta puudutavas osas infot. Infot tuleb anda sellisel kujul, mis ei ohusta Kaitseväge ja liitlaste suhteid ja ei avalikusta salastatud teavet, kuid tagab riigikaitseobjekti valdajale talle vajaliku info. Riigikantselei nõustub, et infot tuleb töödelda (sh hoida, edastada) vastavalt küberturbe nõuetele ning seetõttu näeb eelnõu ette Riigi Infosüsteemide Ametile kohustuse nõustada riigikaitseobjekti valdajaid.
4) Ebaselge on seletuskirja turvaplaani puudutav osa. Eelnõu koostaja sõnastuse kohaselt peaks turvaplaanis kajastuma, millisest ohu lävendist alates kaasatakse asutused taristu kaitse tegevustesse, et viimased teaksid planeerida oma ressursse. Seletuskiri ei ole korrektne, kuna Kaitseväel sellist kohustust ei ole. Palume seletuskirja vastavalt parandada	Selgitame Vastavalt riigikaitseseaduse § 86 lõikele 5 võib riigikaitseobjekti kaitseks kaasata Kaitseväge ja Kaitseväe korralduse §-des 16¹ ja 16² sätestatud alustel ja korras. Kaitseväge korralduse seaduse § 3 lg 1¹ p 1 ütleb, et Kaitseväge kaasatakse vajaduse korral korralduse seaduse 5. peatükis politseile ettenähtud vahetu sunni kohaldamise õigusega riigikaitseobjekti vastase ründe, riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületamise ning kuritegude ennetamise ja tõkestamise korralduse seaduses sätestatud korras.

	Korralduse § 16¹ lg 1 p 2 sätestab, et Kaitseväge ja Kaitsepolitsei võib avaliku korra tagamise eesmärgil kaasata riigikaitseobjektivastase ründe ennetamisse või tõkestamisse. Viidatud regulatsiooni alusel on nii Kaitseväge kui Kaitsepolitsei teinud oma sisemised plaanid riigikaitseobjektide vaates. Seega on tegemist viimased kümmekond aastat kehtinud regulatsiooniga. Kinnitame üle, et vastavalt riigikaitse § 86 lõikele 1 korraldab riigikaitseobjekti valvet riigikaitseobjekti valdaja. Temal lasub ka kohustus koostada riskianalüüs ning turvaplaan. Käesoleva eelnõu seletuskirjas on selgitusena esitatud see, et lisaks taristu valdaja enda kohustustele on seadusandja näinud ette võimaluse kaasata Vabariigi Valitsuse korraldusega riigikaitseobjekti kaitsele ka Kaitseväge ja Kaitsepolitsei, seda mh juhul, kui puuduvad muud vahendid ülesande täitmiseks (nt riigi sõjaline kaitse on riigi üks tuumikülesannetest ning sõjarelvad ei ole tsiviilkäibes lubatud). Selleks, et oleks arusaadavam, mis olukorras/millise riigikaitseobjekti ohutuse korral milliste võimetega on vajalik taristu valdajal teha läbi ETKA ettepanek kaasata Kaitseväge või Kaitsepolitsei ning et Kaitseväge ja Kaitsepolitsei saaksid teha vastava taristu kohta ka nn maastikuluure ning läbi mõelda võimalikud kaitsemeetmed, on otstarbekas seda kirjeldada läbi objekti turvaplaani. See on kooskõlas ka 01.10.2026 jõustuva kriisiolukorra ja riigikaitse seaduses sätestatud planeerimise põhimõtetega.
5) Juhime tähelepanu eelnõu „Raadioside piiramise kord“ muudatusele, millega antakse alaliseks või ajutiseks riigikaitseobjektiks määratud objekti turvatöötajale ja turvajuhile õigus raadioside piiramiseks. Eelnõus või seletuskirjas on vaja täpsustada, kuidas tagatakse, et antud õiguse	Selgitame, seletuskirja on täiendatud. Kuivõrd raadioside piiramise aluseks on TTJA poolt ESS alusel antav sagedusluba, millesse lisatakse olenevalt objektist ja ka selle objekti lähedal olevate objektide eripärast lisatingimusi. See tähendab, et

rakendamine ei segaks teiste asutuste, sealhulgas Kaitseväge, ülesannete täitmist. Seda eelkõige olukorras, kus objektid asuvad asutuste vahetus läheduses. Palume eelnõu ning seletuskirja vastavalt täiendada.	TTJA arvestab sagedusloa andmise ja selle tingimuste puhul objekti ümbritseva taristu ja muu sellisega.
6) Määruse „Raadioside piiramise kord“ muutmise ettepaneku mõju on keeruline hinnata teadmata, millisel kujul hetkel muutmisel olev elektroonilise side seadus, sealhulgas seaduse §-i 115 muudatus, vastu võetakse. Seaduse muudatusega on ette nähtud, et Politsei- ja Piirivalveametile ja Kaitsevägele antakse volitused raadioside piiramiseks riigi julgeoleku tagamisel ohu väljaselgitamise ja tõrjumise, korrarikkumise kõrvaldamise või väljaõppe eesmärgil. Seaduse muutmise eelnõu kohaselt sätestaks „Raadioside piiramise kord“ edaspidi pigem protsessi kui volitusi. Samas sisaldab antud määruse muudatuse eelnõu ka volitusi. Palume kaaluda määruse muutmist pärast elektroonilise side seaduse muutmise seaduse vastuvõtmist.	Teadmiseks võetud.
7) Palume eelnõu rakendamisega kaasnevaid võimalikke kulusid täiendavalt analüüsida ja need ka välja tuua. Olukorras, kus osapoolte tegevused ei ole kokku lepitud, ei ole ka võimalik hinnata tegelikku kulude mahtu ega ka määrata nende katmise põhimõtteid.	Seletuskirja täiendatud.
Siseministeerium	
1. Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määrus nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord“ 1.1. Eelnõu § 1 punktis 3 täiendatakse määruse § 6 lõikega 4 järgmises sõnastuses: „(4) Kui objekti kohal olevat õhuruumi seiratakse, tagab A-, B-, C- ja F-kategooria objekti valdaja ja turvaettevõtja vastavalt turvategevuse seaduse § 10 lõike 1 punktile 11, et selle objekti kohal oleva õhuruumi seireandmeid jagatakse Politsei- ja Piirivalveametile, Kaitseväge, Transpordiametile ning lennundusseaduse alusel määratud sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutajaga.“. Palume lisada sättes nimetatud asutuste loetellu ka Kaitsepolitsei ameti, kuna eelnõu § 1 punkti 4 järgi on Kaitsepolitsei ametil muu hulgas kohustus oma pädevuse piires nõustada mehitamata õhusõidukist tuleneva ohu tõrjumist.	Mittearvestatud. Kuivõrd nn MÕS eelnõu ei sätesta õhuruumi seiramise saadud andmete jagamist Kaitsepolitsei ametiga, siis ei saa seda ka rakendusaktis ette näha.
1.2. Eelnõu § 1 punktis 5 täiendatakse määruse § 7 lõikega 5 järgmises sõnastuses: „(5) Kaitseväge edastab viivitamata Kaitseväge korralduse seaduse § 3 lõike 3 ¹ punkti 3 alusel A-, B-, C- ja F-kategooria	Arvestatud. Eelnõu ja seletuskiri täiendatud.

objekti valdajale Eesti õhuruumi valvamise käigus saadud teabe õhuruumis ja selle lähiümbruses lendavate avastatud ja tuvastatud, objekti ohustavate mehitamata õhusõidukite kohta.“. Palume täiendada sätet ka E-kategooria objektide ehk julgeolekuasutuste objektidega. Mehitamata õhusõidukitest lähtuv oht ei piirdu üksnes A-, B-, C- ja F-kategooria objektidega, vaid võib samavõrra ohustada ka julgeolekuasutuste kasutuses olevaid objekte, mille kaitse on riigi julgeoleku seisukohalt kriitilise tähtsusega. Kaitseväge poolt Eesti õhuruumi valvamise käigus saadud teabe õigeaegne edastamine võimaldab objekti valdajal rakendada viivitamata vajalikke kaitse- ja julgeolekumeetmeid ning aitab tagada ühtse olukorrateadlikkuse kõigi kõrgendatud kaitsevajadusega objektide puhul. E-kategooria objektide väljajätmiseks puudub sisuline põhjendus ning nende kaasamine tagab regulatsiooni terviklikkuse ja võrdse kaitsetaseme kõigile kõrgendatud riskiga objektidele.	
1.3. Eelnõu § 1 punktis 8 täiendatakse määruse § 10 lõikega 11 järgmises sõnastuses: „(11) Kaitsepolitseiamet küsib enne turvaplaani kooskõlastamist § 7 lõikes 3¹ nimetatud asutuste arvamust rakendatavate kaitseabinõude kohta.“. Palume regulatsioon täiendavalt üle vaadata. Teeme ettepaneku muuta seda selliselt, et § 7 lõikes 3¹ nimetatud asutuste arvamuste küsimine toimuks objekti valdaja poolt juba riskianalüüsi koostamise etapis ning need esitatakse koos riskianalüüsi või sellele tugineva turvaplaaniga Kaitsepolitseiametile. Riskianalüüsi koostamise eesmärk on tuvastada ja hinnata objekti ohustavaid riske ning kaasata vajaduse korral nende hindamisse pädevad asutused. Kuna turvaplaan koostatakse riskianalüüsi alusel, on menetluslikult ja sisuliselt põhjendatud, et vajalikud arvamused on olemas juba enne turvaplaani koostamist. Selline lahendus võimaldab objekti valdajal arvestada asjaomaste asutuste seisukohtadega kaitseabinõude kavandamisel ning muudab Kaitsepolitseiamenti kooskõlastamismenetluse tõhusamaks ja sisulisemaks.	Mittearvestatud Vabariigi Valitsuse 23.09.2016 määruse nr 106 “Riigikaitseobjekti kaitse kord” § 12 lg 2 kohaselt tuleb riskide analüüsimisel ja ohtude realiseerumise tõenäosuse hindamisel mh lähtuda eri asutuste antud hinnangutest. Seega on objekti valdaja kohustus võtta info saamiseks riskianalüüsi koostamise käigus ühendust eri osapooltega võimalikult hea tulemuse saamiseks. Seega on eri asutuste halduskoormuse mitte tõstmiseks mõistlik, et KAPO kasutab asutuste juba antud sisendeid oma kooskõlastuse andmisel.
2. Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrust nr 301 „Raadioside piiramise kord“ Palume täpsustada eelnõu § 2 sõnastust. Kooskõlastamiseks esitatud eelnõu §-ga 2 muudetakse Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrust nr	Osaliselt arvestatud. Eelnõu §-s 2 esitatud määruse § 2³ lg-st 1 ja eelnõu seletuskirjast on eemaldatud viide PPVS-le. Selgitame, et nn MÕS eelnõuga täiendati KorS-i ning täiendati seadust §-ga 45¹ –

301 „Raadioside piiramise kord“ ning nähakse ette eraldi regulatsioon raadioside piiramiseks mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu korral.

Eelnõu kohaselt on Politsei- ja Piirivalveametil õigus raadiosidet piirata üksnes politsei ja piirivalve seaduse (edaspidi PPVS) § 3 lõike 4 alusel kehtestatud objektidel. Siseministeeriumi hinnangul on selline piirang põhjendamatult kitsas ega võimalda saavutada regulatsiooni eesmärki.

Esiteks ei hõlma viide PPVS § 3 lõike 4 alusel kehtestatud objektidele kõiki neid objekte ja rajatisi, mille kaitsmiseks võib olla vajalik rakendada mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu tõrjemeetmeid. Politsei- ja Piirivalveameti riiklikult kaitstavate objektide hulka kuuluvad lisaks ehitistele ka rajatised (näiteks radaripositsioonid), mille käsitlemine eelnõu sõnastuses ei ole üheselt selge.

Teiseks ei sõltu mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu olemus ega selle tõrjumise vajadus konkreetse objekti staatusest. Mehitamata õhusõiduk võib kujutada ohtu väga erinevates asukohtades ning oht võib tekkida kiiresti ja ettearvamatult. Seetõttu peab pädevatel asutustel olema võimalik rakendada raadioside piiramise meetet kõikjal, kus see on vältimatult vajalik ohu ennetamiseks või tõrjumiseks, sõltumata sellest, kas tegemist on PPVS § 3 lõike 4 alusel kehtestatud objektiga.

Kolmandaks on eelnõu seletuskirjas märgitud, et muudatuse eesmärk on luua õiguslik alus mehitamata õhusõidukist lähtuvate ohtude tõrjumiseks. Kavandatud sõnastus seda eesmärki täielikult ei toeta, kuna piirab meetme kohaldamise võimalusi olukordades, kus oht võib realiseeruda väljaspool nimetatud objekte. Selline piirang võib praktikas takistada ohu tõhusat tõrjumist ning vähendada loodava regulatsiooni praktilist väärtust.

Lisaks tuleb arvestada, et mehitamata õhusõidukist lähtuvate ohtude tõrjumine eeldab kiiret reageerimist ning meetmete rakendamise võimalust vastavalt tegelikule ohupildile. Kui raadioside piiramise õigus on seotud üksnes eelnevalt määratletud objektidega, võib see piirata pädevate asutuste operatiivset tegutsemisvõimet olukorras, kus oht liigub või tekib väljaspool selliseid objekte.

mehitamata õhusõiduki lendu sekkumine.

Seetõttu vajab määruses täpsustamist ainult politsei poolt valvataval objektil ja selle vahetu läheduse kohal olevas õhuruumis raadioside piiramine.

Samuti väärrib tähelepanu, et Kaitseväele on seadusega antud korraükselised ülesanded mehitamata õhusõidukist lähtuvate ohtude tõrjumisel. Ka Kaitseväe ülesannete nõuetekohane täitmine eeldab, et raadioside piiramise õigus ei oleks põhjendamatult seotud üksnes kindlate objektidega, vaid lähtuks ohu olemasolust ja meetme rakendamise vajadusest. Eeltoodust tulenevalt teeb Siseministeerium ettepaneku sõnastada säte selliselt, et raadioside piiramise õigus oleks kohaldatav kõikides olukordades, kus see on vajalik mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu ennetamiseks või tõrjumiseks. Meetme kohaldamise eelduseks peaks olema ohu olemasolu ning seaduses sätestatud pädevus, mitte ohu seotus konkreetse objektiga.	
3. Märkus seletuskirja kohta Palume täiendada eelnõu seletuskirja mõjuanalüüsi. Seletuskirjas on märgitud, et määruse rakendamisega kulusid ei kaasne. Siseministeeriumi hinnangul ei ole selline järeldus põhjendatud. Regulatsiooni jõustumisel suureneb eelduslikult Politsei- ja Piirivalveameti roll mehitamata õhusõidukist lähtuvate ohtude ennetamise ja tõrjumise alases nõustamises. Eelkõige puudutab see elutähtsate objektide ja riiklikult kaitstavate objektide valdajaid ning teisi asutusi, kellel tekib vajadus hinnata raadioside piiramise ning muude tehniliste kaitseabinõude rakendamise võimalusi. Lisaks nõustamisele kaasneb regulatsiooni rakendamisega vajadus töötada välja metoodikad, juhendmaterjalid ja koostöökorraldus ning arendada vastavat erialast pädevust. Samuti eeldab uus regulatsioon täiendavat planeerimis-, koolitus- ja koordineerimisnõuetegevust. Tegemist on uue sisulise ülesandega, mille täitmiseks vajalikku täiendavat tööjõu- ja tegevuskulu ei ole Politsei- ja Piirivalveameti eelarves arvestatud. Palume seletuskirja vastavalt täiendada ning hinnata realistlikult regulatsiooni rakendamisega kaasnevat täiendavat ressursivajadust.	Arvestatud. Märgime, et seletuskirjas on märgitud, et määruse rakendamisel ei kaasne tulusid. Seletuskirja mõjude osa on täpsustatud.